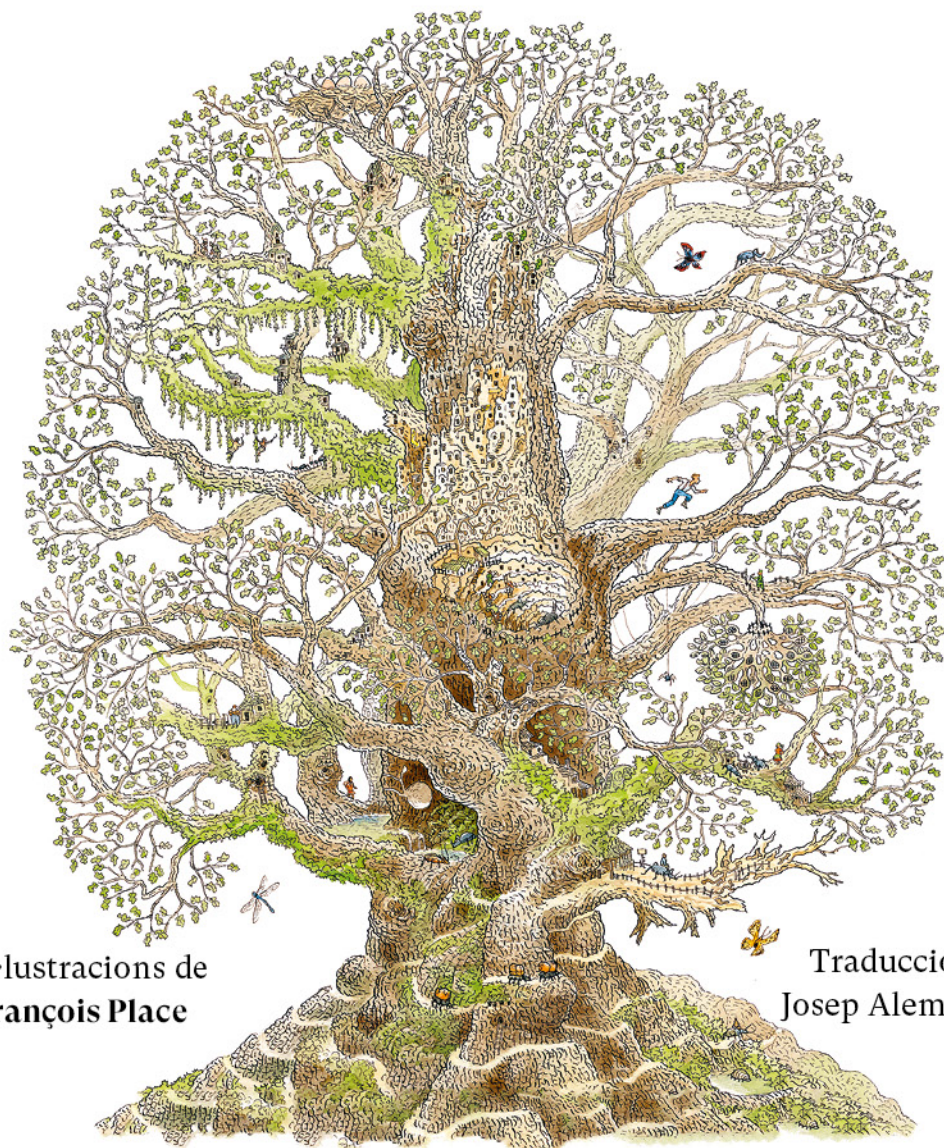

Timothée de Fombelle

Il·lustracions de
François Place

Traducció de
Josep Alemany

TOBI LOLNESS

1. Un mil·límetre i mig d'heroisme

1

Acorralat

En Tobi feia un mil·límetre i mig. Per l'edat que tenia, no era alt. Del forat de l'escorça només en sortia la punta dels peus. No es bellugava gens. La nit l'havia cobert com una galleda d'aigua.

En Tobi mirava el cel esquitxat d'estrelles. No havia vist mai cap nit més negra o més brillant que la que apareixia per bassals entre les enormes fulles rogenques.

Quan la lluna no hi és, les estrelles ballen. Vet aquí el que es deia. També es repetia: «Si hi ha cap cel al paradís, és menys profund, menys emocionant, sí, menys emocionant...».

En Tobi es calmava pensant tot això. Estava estirat, amb el cap sobre la molsa. Als cabells, a prop de les orelles, hi notava el fred de les llàgrimes.

En Tobi era en un forat d'escorça negra, amb una cama malferida, talls a les espatlles i els cabells empastifats de sang. Les mans li bullien del foc de les espines i ja no notava la resta del cos, adormit de dolor i de fatiga.

La seva vida s'havia aturat unes hores abans, i es preguntava què hi feia, allà. Se'n recordava, que sempre li deien això quan ficava el nas pertot arreu: «Què hi fas, aquí, Tobi?». I avui s'ho repetia a ell mateix, en veu baixa: «Què hi fas, aquí?».

Però estava ben viu, conscient de la seva desgràcia més grossa que el cel.

Contemplava el cel com s'agafa la mà dels pares enmig de la gentada, a la festa de les flors. Es deia: «Si tanco els ulls, em

moro». Però els seus ulls continuaven oberts de bat a bat al fons de dos llacs de llàgrimes enfangades.

Llavors els va sentir. I, de sobte, la por li va caure un altre cop al damunt. Eren quatre. Tres adults i un nen. El nen portava la torxa que els il·luminava.

–No és lluny. Sé que no és lluny.

–L'hem d'agafar. Ell també ha de pagar. Com els seus pares.

Enmig de la nit, els ulls del tercer home brillaven amb un esclat groc. Va escopir i va dir:

–L' enxamparem, ja veuràs com sí.

En Tobi hauria volgut poder-se despertar, sortir d'aquest malson, córrer cap al llit dels pares i plorar, plorar... A en Tobi li hauria agradat que l'acompanyessin en pijama a una cuina il·luminada i li preparessin aigua ben calenta amb mel, i uns quants pastissos petits, mentre li deien: «Ja ha passat tot, Tobi, ja ha passat tot».

Però en Tobi tremolava de cap a peus al fons del forat. Provava de fer-hi entrar les cames massa llargues i amagar-les. En Tobi, tretze anys, perseguit per tot un poble, pel seu poble.

El que llavors va sentir era pitjor que aquella nit de por i de fred.

Va sentir una veu que li agradava: la veu del seu amic de sempre, en Léo Blue.

En Léo se li havia acostat quan tenia quatre anys i mig, per pispar-li el berenar, i, d'ençà d'aquell dia, ho havien compartit tot. Les coses bones i les no tan bones. En Léo vivia amb la seva tieta. Havia perdut els pares. Del pare, l'El Blue, el famós aventurer, tan sols en conservava un bumerang de fusta clara. De resultes de tantes desgràcies, en Léo Blue havia acumulat al fons del cor una gran força. Semblava capaç del millor i del pitjor. En Tobi preferia el millor: la intel·ligència i el coratge d'en Léo.

En Tobi i en Léo aviat van ser inseparables. Hi va haver un moment en què fins i tot els anomenaven «Tobéléo», com si fos un sol nom.

Un dia, quan en Tobi i els seus pares es preparaven per traslladar-se a les Branques Baixes, tots dos, Tobéléo, es van amagar en un borro sec perquè no es volien separar. Els van trobar al cap de dos dies i tres nits.

Va ser una de les poques vegades en què en Tobi havia vist plorar el seu pare. I encara se'n recordava.

Però aquella nit, quan en Tobi estava amagat en el forat d'escorça, el qui es trobava dret a pocs metres d'ell, brandant la torxa enmig de la foscor, no podia ser el mateix Léo Blue. A en Tobi se li va trencar el cor quan va sentir bramar el seu millor amic:

-T'ensexamparem, Tobi!

La veu rebotava de branca en branca.

Llavors en Tobi va tenir un record ben nítid.

Quan era molt petit, tenia un pugó domesticat que es deia Lima. Abans de saber caminar, li pujava a l'esquena. Un dia, el pugó de cop i volta va parar de jugar, va mossegar en Tobi molt profundament i el va sacsejar com un drap. Ara, en Tobi recordava l'atac de bogeria que havia obligat els seus pares a separar-se de l'animal. Guardava a la memòria els ulls de Lima quan s'havia tornat boig: el centre dels seus ulls havia crescut com un bassal petit sota la pluja. La mare li havia dit: «Avui, això li passa a Lima, però tothom es pot tornar boig algun dia».

-T'ensexamparem, Tobi!

Quan va sentir un altre cop aquest crit salvatge, en Tobi es va imaginar que els ulls d'en Léo devien ser tan esfereïdors com els d'un animal boig. Sí, com bassals petits engrandits per la pluja.

El petit exèrcit s'acostava donant cops a l'escorça amb bastons punxeguts per detectar els buits i les esquerdes. Buscaven en Tobi. Això recordava l'ambient de les caceres de tèrmits, quan pares i fills una vegada l'any, a la primavera, se n'anaven a caçar les bèsties perjudicials fins a les branques llunyanes.

-El faré sortir del forat.

La veu que va pronunciar aquesta frase era tan a prop, que a en Tobi li semblava sentir damunt seu l'escalfor d'un alè. No

es bellugava gens, ni tan sols va gosar tancar els ulls. Els cops de bastó venien cap a ell, i els reflexos de foc escodrinyaven la foscor.

La fusta punxeguda es va enfonsar violentament a un dit de la seva cara. El cos esquistat d'en Tobi estava paralytitzat per la por. Tenia, però, els ulls clavats al cel, que de tant en tant reapareixia entre les ombres dels caçadors. Aquesta vegada l'havien caçat. Estava ben llest.

De cop i volta, la nit li tornava a caure al damunt. Va retrunyir un crit enfurismat:

–Ei, Léo! Per què has apagat la flama?

–M'ha caigut. Em sap greu, la torxa m'ha caigut...

–Talòs!

L'única torxa de l'escamot s'havia apagat, i la percaça havia de continuar a les fosques.

–Això no ens farà plegar. I el trobarem.

Un altre home s'havia afegit al primer i amb les mans escorcollava les clivelles de l'escorça. En Tobi notava l'aire remenat pel moviment de les mans tan a prop seu. El segon home sense dubte havia begut, perquè feia pudor d'alcohol i els seus gestos eren violents i desordenats.

–Jo l'atraparé i el trituraré. I als altres els farem creure que no l'hem trobat.

El seu company de cacera reia i en veu baixa es va dir:

–Aquest no canviarà pas! La primavera passada va matar quaranta tèrmits!

Sí, per a ells en Tobi era pitjor que un tèrmit, i el farien passar pel bastó punxegut i per les flames.

Les dues ombres eren damunt seu. Res no el podia salvar. En Tobi va estar a punt de deixar de mirar el cel que l'animava a aguantar. Va veure el bastó baixar cap a ell, es va posar ràpidament de costat, i sota la seva arma el caçador no va notar més que la fusta de l'arbre.

Però l'altre home ja havia ficat el braç dins el forat.

Les llàgrimes sortien a raig fet dels ulls d'en Tobi. Va veure que l'home li posava la seva mà enorme a sobre, s'aturava, la desplaçava una mica més amunt, a frec de la seva cara.

Llavors, encara que semblava estrany, en Tobi va notar que la por desapareixia. Una gran pau li va pujar per tot el cos. Tenia un lleu somriure als llavis quan va sentir que la veu terrible deia en un xiuxiueig de plaer:

–Ja el tinc. Ja el tinc.

Es va fer el silenci tot al voltant.

Els altres caçadors es van acostar.

No parlava ni en Léo Blue. Potser temia haver de mirar el seu examic als ulls.

Eren quatre o cinc al voltant d'un nen ferit. En Tobi, però, no tenia por de res. No es va immutar quan l'home va ficar el braç dins el forat, va arrencar una cosa rient molt fort i la va ensenyar als altres.

Hi va haver un silenci, més llarg que un hivern de neu.

A en Tobi li havia fet l'efecte que acabaven d'estripar-li una punta del vestit. Al cap d'un moment, uns quants mots van ressonar enmig del silenci glaçat:

-És un tros d'escorça.

Sí, l'home tenia a la mà un tros d'escorça.

-Us he ben enredat! Podeu estar segurs que aquí no hi és. Deu córrer com un esperitat cap a les Branques Baixes. Ja l'agafarem demà.

L'escamot va deixar anar un grunyit de decepció. Van dedicar uns quants insults al qui havia fet veure que tenia en Tobi. Els homes es van allunyar molt aviat com un núvol trist. El ressò de les veus es va esvaïr.

I un cop més es va fer el silenci al seu voltant.

En Tobi va trigar molt abans de sentir de nou la seva pròpia respiració. Abans de notar el pes del seu cos contra la paret de l'arbre.

Què havia passat? Les idees li venien al cap molt a poc a poc.

Reveia cada instant d'aquell minut tan misteriós. L'home li havia posat la mà a sobre i només havia tocat la fusta. Li havia arrencat una punta de l'armilla, creient-se que era escorça. I tots havien acceptat que era escorça. Com si en Tobi hagués entrat dins la fusta de l'arbre. Havia tingut ben bé aquesta impressió. Com si l'arbre l'hagués amagat sota el mantell d'escorça.

En Tobi de sobte va quedar petrificat.

I si es tractava d'un parany?

Era això. L'home havia notat el nen sota la mà, i l'esperava a les fosques uns quants metres més enllà. En Tobi n'estava segur. El caçador havia dit que el volia agafar ell sol i que l'esclafaria com un tèrmit! Devia estar amagat esperant que sortís, se li tiraria a sobre amb el bastó punxegut. Tenia tanta por que se li va fer un nus a la gola.

En Tobi no es bellugava gens. Parava l'orella per si sentia cap so.

Res de res.

Llavors, a poc a poc, va tornar a adonar-se que a dalt de tot hi havia el cel. El seu company estelat semblava mirar-lo amb una infinitat d'ulls.

I, a sota, va sentir la tebior de l'arbre. Era la fi de l'estiu. Les branques conservaven una escalfor dolça. En Tobi encara no havia sortit de les branques altes, i en aquells indrets el sol hi toca del matí al vespre, per això a tot arreu se sent olor de pa calent, l'olor del pa de fulla de la seva mare, que ella fregava amb pol·len.

En Tobi es va deixar portar per aquest perfum tranquil·litador que l'envoltava.

Llavors se li van tancar els ulls. Es va oblidar de la por, de la bogeria d'en Léo, es va oblidar que s'havia convertit en la presa dels caçadors i que n'hi havia milers contra ell. Es va deixar envair per una onada de tendresa, la boira dolça que anomenem son. Es va oblidar de tot. Dels tremolors, la solitud, la injustícia i el gran per què? que el burxava des de feia uns quants dies.

Es va oblidar de tot. Però en la seva nit havia guardat lliure un petit lloc. L'únic somni que deixaria intervenir en el seu son.

Aquest somni tenia una cara: l'Elisha.